

Hodowla roślin w Polsce. Od czego zależy jej przyszłość?

Autor: prof. dr hab. Sławomir Podlaski

Data: 14 października 2018

Hodowla roślin w Polsce ma ogromny potencjał, który należy w odpowiedni sposób wykorzystać. To jednak, w jakim kierunku będzie się rozwijała polska hodowla roślin, jest uzależniona od wielu czynników. Jakie to czynniki i jak wykorzystać szanse?

Przyszłość hodowli roślin w Polsce w największym stopniu będzie determinowana czynnikami politycznymi i ekonomicznymi.

Czynniki polityczne wpływające na stan hodowli roślin w Polsce:

1. **Status właścicielski firm hodowlanych:** czy nadal będą to firmy państwowe, czy może prywatne? Ma to zasadnicze znaczenie dla efektywności hodowli. Dla firm państwowych celem jest

bowiem liczba wyhodowanych odmian, niezależnie od tego, czy odmiana znajdzie amatorów na nasiona, podczas gdy dla firm prywatnych sama hodowla generuje wyłącznie straty – zyski zaczynają się wtedy, gdy odmiana zostanie sprzedana w formie nasion, licencji itp. Nic więc dziwnego, że efektywność prywatnej hodowli jest większa.

2. **Rozwiązania prawne regulujące działalność sektora:** czy nadal będzie kwitł populizm polityków i działaczy społecznych twierdzących, że za nasiona należy płacić niewiele, a za

materiał ze zbioru wcale?

- 3. Organizacja polskiego przemysłu nasiennego** z podziałem na sektor naukowy, hodowlany, nasiennictwo i sprzedaż nasion. Podział na hodowlę agencyjną i instytutową doprowadzi do jej upadku. Jednocześnie dotychczasowa forma wsparcia naukowego polskiej hodowli nie da zakładanych efektów. Należy zatem na nowo określić rolę nauki (instytutów, uczelni) we wspieraniu polskiej hodowli roślin.
- 4. Nieudolność i brak koncepcji zmian sektora hodowlanego** wykazywane przez różne agencje rządowe i MRiRW. Zmiany personalne w agencjach zależne od określonej opcji politycznej oraz akceptacja kryteriów efektywności hodowli w oparciu o liczbę wyhodowanych odmian, a nie o wartość ich sprzedaży, będą tylko pogłębiać istniejący marazm.
- 5. Stanowisko UE w stosunku do własności intelektualnej**, dotyczącej odmian roślin uprawnych: czy UE ulegnie naciskom USA i rozszerzy zakres ochrony w oparciu o zasady patentowe, czy nowe techniki hodowli roślin będą dopuszczone do aplikacyjnego stosowania w nowych odmianach?

Hodowla roślin w Polsce i warunkujące ją czynniki ekonomiczne:

- 1. Pogłębiającą się zapaść ekonomiczną i hodowlaną** polskiej hodowli, widoczną szczególnie wyraźnie, gdy porówna się sytuację krajową z tendencjami globalnymi.
- 2. Brak efektywnego zarządzania** likwidującego polsko-polską konkurencję, wzmacniającego efektywność prac hodowlanych, współpracę pomiędzy spółkami i jednostkami naukowymi, w tym wspólne inwestycje w działalność naukową i hodowlaną.
- 3. Sytuację ekonomiczną polskiego rolnictwa** obejmującą również politykę UE w stosunku do sektora (wielkość dopłat, możliwość dopłat do zakupu materiału siewnego).

Artykuł „Hodowla roślin w Polsce” jest częścią cyklu wydawniczego, dotyczącego polskiego nasiennictwa. Cykl wydawniczy powstał w oparciu o publikację „Raport Nasienny 2018 – Ewolucja rynku nasiennego w Polsce”, która była prezentowana 10 sierpnia 2018 r. podczas ogólnopolskiej konferencji nasiennej organizowanej przez Top Farms Agro sp. z o.o. producenta renomowanego kwalifikowanego materiału siewnego pod marką [Top Farms Nasiona](#).